

NOVĂCEANUL

Publicație lunară independentă

ORAȘUL NOVACI ♦ Anul XII, Numărul 131 ♦ Marți, 30 Aprilie 2024 ♦ ISSN 2392 - 6961

ÎNVIEREA DOMNULUI – SFINTELE PAȘTI

Învierea Domnului (Paștele) este cea mai importantă sărbătoare creștină. Paștele celebrează Învierea lui Iisus Hristos, la trei zile după ce a fost răstignit pe cruce, după ce trupul său a fost dat jos de pe cruce, iar apoi a fost îngropat într-o peșteră a cărei intrare a fost păzită și acoperită cu o piatră uriașă pentru ca trupul să nu fie furat.

În următoarea duminică, câteva femei care au vizitat peștera au descoperit că piatra lipsea, iar trupul dispăruse. Iisus ar fi fost văzut în aceeași zi și în zilele următoare de mai mulți oameni. Astfel, discipolii săi au considerat că Dumnezeu l-a înviat pe Iisus.

Această mare sărbătoare – zi „pe care Domnul a făcut-o să ne bucurăm și să ne veselim într-însa (PS. 117, 24) – luminează și însufletește viața Bisericii și a fiecăruia dintre noi, înnoiește și înmiresmează cu har ceresc inimile tuturor celor care mărturisesc că „Hristos este Domnul și că Tatăl L-a înviat pe El din morți”.

Glasul dulce al clopotelor vestește în miez de noapte până în depărtate zări, iar din fața sfințelor altare, sfinții slujitori cu glas înalt cheamă pe credincioși cu cuvintele: „**Veniți de luați lumină**”, să se împărtășească de lumina Învierii care preînchipuiește lumina lui Hristos care a venit în lume și luminează tuturor celor ce cu inima curată îl privesc ca Domn și mântuitor al vieții lor.

Această lumină este cea care luminează viața noastră cu învățătura sfântă și de oameni iubitoare a lui Dumnezeu, Părintele nostru, făcându-ne să cântăm imnul de biruință al Învierii Domnului și al mântuirii noastre: „**Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând și celor din**

morminte viață dăruindu-le”. Cu adevărat plină de har și de sfințenie este sărbătoarea Învierii Domnului sau Ziua Sfințelor Paști. Harul ei covârșește cu deplinătatea pe cel al tuturor praznicelor de peste an și aceasta pentru că ea are mireasma duhovnicească a vieții celei fără de moarte după care însetează sufletele noastre.

Sfintele Paști este sărbătoarea luminii universale a Luminii lui Hristos care luminează „pe tot omul” (Ioan 1,9). „**Eu sunt Lumina lumii**” zice Mântuitorul: „**Cel ce-mi urmează Mie nu va umbla întru întuneric, ci va avea lumina vieții**” (Ioan 8, 12).

În această Sfântă și mare zi a Învierii, să-L rugăm pe Domnul să ne binecuvânteze ca să petrecem aceste zile de sărbătoare pascală cu sănătate, cu pace și cu îndestulare în familii, acum și întru mulți ani, ca să putem spune cu aceeași bucurie:

„HRISTOS A ÎNVIAT” C.D.

ÎNVIEREA MÂNTUITORULUI IISUS HRISTOS

Antropologii arată că primăvara era, în societățile arhaice, un ansamblu ritualic. Se știe că evreii au înlocuit jertfa oamenilor cu jertfa mielului. Ne referim la cererea făcută de Avram către fiul lui, Isac, care urma să fie jertfit, iar Dumnezeu a poruncit să jertfească un miel. Această schimbare a dus la civilizația specifică timpului de a înlocui sacrificarea unui om cu sacrificarea unui animal. De pe atunci, obiectul ritualic s-a schimbat, jertfa mielului împreună cu prescuri, capete, colaci și mai nou cozonaci.

La începutul mileniului 5 î.Hr oamenii credeau că sufletul sălășluiește împreună cu corpul și s-a spus că sufletul este reprezentat de lumina lumânărilor care conduc la mormânt pe toți oamenii. Treptat s-a extins folosirea lumânărilor datorită mai ales creșterii albinelor. În zona noastră se spunea că albinăritul era o preocupare a geto-dacilor, iar Alexandru Macedon, prin secolul al IV-

lea î.Hr. nu a putut înainta de la Gurile Dunării din cauza albinelor. În privința ouălor se știe că primii artiști au comparat începutul lumii cu existența unui ou din care s-a format lumea. Se pare că în mileniul IV î.Hr. chinezii aveau ouă roșii de culoarea sângelui. Nu trebuie să uităm că ocrul, un fel de roșu deschis, a fost folosit în morminte circa 30 de mii de ani î. Hr.

În peregrinările mele cu stupii, mai demult, am ajuns la Mănăstirea din Plumbuita, care era un fel de cartier al Bucureștiului. Oamenii de aici m-au primit cu drag pentru că lumânările se făceau din ceară. Starețul, un fost campion de box, care a ales calea Domnului, și care avea două facultăți, Teologie și Istorie, îmi vorbea despre daci, care erau un fel de pre-creștini. Aceștia aveau nemurirea sufletului, viața de apoi și devenirea.

Prof. univ. dr. NICOLAE VINȚANU

Pag. 2

Primăvară dulce

Etnomuzicolog, Vasile BEBEȘULEA

1. Primăvară dulce, Ne-a sosit frumos,
/: Să cântăm cu toții, Să cântăm cu toții, A-nviat Hristos! : /
2. El ne-aduce nouă, Harul cel de sus,
/: Să cântăm cu toții, Să cântăm cu toții, A-nviat Iisus! : /
3. Îngerii din ceruri, Cântă azi cu noi,
/: Și pe toți ne-ndeamnă, Și pe toți ne-ndeamnă, Înviați și voi! : /
4. Frați, surori, cu toții, Într-un gând voios,
/: Haideți să-ne-nvie, Haideți să-ne-nvie, Și pe noi Hristos! : /
5. Haideți să fim fii, Tatălui de sus,
/: Vine Primăvara, Vine Primăvara, Domnului Iisus! : /
6. Primăvară dulce, Paradis frumos,
/: Uplete viața noastră, Uplete viața noastră, A-nviat Iisus! : /
7. Slavă Ție Doamne, Prea iubit Iisus,
/: Primăvară dulce, Primăvară dulce, Tu ne-aduci de Sus! : /

Dragi novăceni, vă doresc sărbători luminate, cu liniște și pace în suflet și fericirea de a petrece aceste clipe magice alături de cei dragi.

HRISTOS A ÎNVIAT!

PRIMARUL ORAȘULUI NOVACI
Dr. ing. DUMITRU LEUȘTEAN

...ÎNVIEREA MÂNTUITORULUI IISUS HRISTOS

➤ *Urmare din pag. 1*

Îmi mai spunea starețul că dacii n-au avut un punct de creștinare, pentru că aveau deja cele trei dorințe spre nemurire.

Biserica nu poate funcționa fără grâu (colaci, prescuri, capete și colivă), dimpreună cu lumânări și vin la care se adaugă primăvara, jertfa mielului și ouă roșii la Paști. Toate acestea sunt un fel de taine ale Învierii Domnului Iisus Hristos. Lumina Învierii vine de la răsărit, din Ierusalim și pe care toți o așteptăm la auzul sintagmei „Veniți de luați lumină”. Strămoșii noștri în timpul invaziilor barbare, ale războaielor și altor evenimente istorice își scăpărau amnarul și aprindeau o lumânare, apoi citeau textul despre Învierea Domnului. Se mai spunea că o persoană mai în vârstă făcea un colac în casă, îl stropea cu vin și agheasmă și acesta se numea Paști. Ciobanii noștri, acum 150 de ani, aflându-se la Dunăre, pe munte, luau în fiecare dimineață muguri de salcie și măr, după care spuneau Tatăl Nostru. La noi, salcia împodobește mormintele noastre în săptămâna Floriilor, iar ramurile de măr se pun în cazul pomenilor unde se comemorează morții.

În scrierile relativ la Înviere se spune că în acest sens Iisus a vorbit despre bobul de grâu. În Evanghelia după Ioan, Iisus dezvăluie ucenicilor săi marea taină a Învierii: dacă bobul de grâu nu moare, rămâne singur, dacă moare produce mult rod; astfel minuscul bob de grâu moare spre a învia. Tot așa va spune Iisus: „Moartea Mea, este pentru a învia și a aduce mântuire neamului omenesc.”

Pentru noi oamenii, Învierea este pregătită temeinic. În afară de posturi și rugăciuni, Învierea este și a noastră prin regândirea drumului corect în viață. Mai

mult, Învierea este pentru fiecare un alt mod de a trăi. Paștile și Jertfa mielului, dimpreună cu lumânările, ouă roșii și vin, toate acestea au un sens profund arhaic. Mesajul profund este că prin jertfire ne purificăm, prin suferință ne întărim. La rândul lor, ouăle roșii au simbolistică extrem de interesantă.

Pe de altă parte, Învierea are un element central: lumina, focul, lumânările. În civilizația noastră ancestrală, focul a fost considerat purificator al prefacerilor, dar și al veșniciei. În civilizațiile orientale vechi focul, respectiv lumânarea, reprezenta sufletul omului care arde mai repede sau mai încet. De aici și asocierea lumânărilor aprinse la evenimentele din viața omului. De altfel, însăși lumea era considerată de antichitatea greacă ca un foc care se aprinde și se stinge după măsură.

Știința caută să afle de ce omul moare, Soarele va muri și el, iar cosmosul se naște și pierde pentru a face loc altor lumi. Medicina a făcut progrese remarcabile, dar este departe de intenția de a spune omului că virusurile, întâmplările dau loc altor fenomene. Se pare că lumea nu a fost mereu delimitată spațiu și timp. În momentul în care s-a produs acest spațiu și timp, oamenii au venit după alți oameni, spațiul este de-a stânga, de-a dreapta, mai sus, mai jos ș.a.m.d. Medicina a constatat că omul poate trăi cel mult 120 de ani. Din cauza virusurilor și a diferitelor infecții omul abia dacă poate ajunge la 100 de ani. Se lucrează mai departe pentru a putea trăi mai mult timp.

În acest ceas de rugăciune, ne îndreptăm spre cei umiliți și obidiți de soartă, înspre cei care ne așteaptă să putem să învingem necazurile, așa cum strămoșii noștri au învățat.

OUL DE PAȘTI

Prof. univ. dr. NICOLAE VINȚANU

În iureșul pregătirilor pentru marea sărbătoare a Învierii Domnului, gândul zboară mereu spre anii copilăriei, ani care îl marchează pe fiecare om pentru tot restul vieții. Nu știu cum o fi fost pe la alții, dar la noi aici, în Novaci, oul de Paști era o temă centrală a preocupării copiilor.

La școală, prin clasa a treia, fiecare dintre noi le spunea celorlalți cam câte ouă a strâns familia lor de Paști, dar mai ales circulau tot felul de rețete pentru a „identifica” cel mai tare ou. Era un fel de întrecere între noi pentru a face ceva spre a întări acest ou, adică să poată sparge toate celelalte ouă atunci când se ciocnea. Reamintesc faptul că ciocnirea ouălor se făcea pe luate, adică ouăle pe care le spargeai, le luai. Se încercau tot felul de rețete: umplerea oului cu ipsos, cu sacăz, cu ceară sau mai știu eu cu ce alte materiale pentru a avea coaja mai tare.

Eforturile erau însă în zadar, pentru că un astfel de ou era ușor de identificat ca fiind fals. Se încercau și alte soluții, cum ar fi: „stârpituri” de ou de găscă sau de curcă, fabricarea unor ouă de lemn care să semene exact cu unele de găină, ouă care erau date cu 2-3 straturi de gumă arabică etc. Minunile nu durau mult și se ducea repede buhul prin sat că al lui cutare umblă cu falsuri acum de Paști.

Într-o zi, unul din colegii de clasă ne-a povestit că a auzit ceva despre un ou făcut de o puicuță de barză, care ar fi foarte tare. Fulgerător mi-am adus aminte că văzusem un cuib de barză în Dumbravă. Împreună cu Nelu Ghițu și Moană Comănescu m-am dus în recunoaștere la teiul din Dumbravă, unde-și făcuse barza cuibul. Cum barza nu era pe cuib, ne-am cățarat repede în tei, descoperind în vârful acestuia două frumoase ouă de barză care semănau cu cele de găină. Tocmai când ne ciorovăiam pe care să-l luăm, a venit barza la cuib. Aceasta ne-a aplicat fulgerător câteva lovituri în cap cu ciocul ei mare. Am înșfăcat oul care era mai aproape de mine, l-am băgat în sân și am ajuns cât mai repede jos prin lăstărișul teiului. După ce ne-am îndepărtat câteva zeci de metri de tei, nu știam la ce să ne gândim mai întâi: la capetele noastre care începuseră să aibă cucuie sau la oul pe

care-l confiscasem și care credeam că va sparge toate ouăle de Paști? Măhnirea ne-a fost foarte mare când am constatat că oul de barză se crăpase și deci comoara noastră se duse pe apa Sâmbetei...

Tata observase preocupările mele pentru a „întări” oul de Paști, dar nu zisese nimic. Probabil că pusese aceasta pe seama încercării de a rezolva probleme, cum se zice astăzi. Când a venit de la Albeni, unde fusese plecat cu brânză, înainte de Paști, pentru a aduce porumb și grâu, m-am trezit că a adus o găină neagră cu gâtul gol și un ou de păuniță. Am rămas total nedumerit de întâmplare. Văzând mirarea mea, mama mi-a spus că o astfel de găină face ouăle tari, iar oul de păuniță este cel mai tare, spărgându-le chiar și pe cele de găscă.

Când a venit Paștele, imediat după slujba de Înviere, am și luat vreo 10 ouă cu „arsenalul” pe care îl aveam de la găina cu gâtul gol și de la păuniță. Am observat, însă, că atât băieții, cât și fetele, cam intraseră la bănuiele și șușoteau pe seama formei ouălor cu care ciocnisem. După-amiază, la horă, am mai spart vreo 15 ouă roșii ale altor colegi de la școală.

A doua zi de Paște se iscase zvonul că „Vințanu ciocnește cu colegii lui având un ou de păuniță”. Aceasta am observat-o pentru că mai mulți mă tot întrebau despre proveniența oului cu care luasem atâtea ouă. Am mai aflat că un coleg avusese o „stârpitură” de găscă, pe care-l spărsesem cu cel de păuniță.

În a treia zi de Paști a trebuit să mergem la școală. Mi-a fost teamă să iau oul de păuniță cu mine. Am luat în schimb vreo trei ouă mai tari de la găina neagră cu gâtul gol, spărgând cu acestea vreo 10 ouă. Enervați, colegii mei m-au înghesuit la intrarea în clasă și, astfel, ouăle pe care le luasem de acasă s-au făcut țandări. Nu era însă nicio pagubă, pentru că strânsesem peste 40 de ouă roșii. Oul de păuniță l-am ținut ani de zile la loc de cinste, în odaia cea bună. Când am reconstruit casa, în învălmășeala momentului, această minune a naturii a fost găsită făcută zob. A rămas, însă, adânc întipărită în memorie.

Astăzi, toate aceste preocupări privind pregătirea oului de Paști s-au diluat; a dispărut oarecum fiorul trăirilor intense ale copiilor de atunci. Desigur, au apărut alte intese trăiri declanșate de muzica străinilor, de nu mai știu ce minuni de la televizor. Minunile de demult erau însă ale noastre și exprimau comunicarea cu cerul și pământul, cu tainele spiritului, cu sensurile prin care aflam de unde venim și încotro mergem.

„În calea trăsnetului” - pictor Ion Văileanu

Prof. dr. Vasile Bebeșelea Sterp

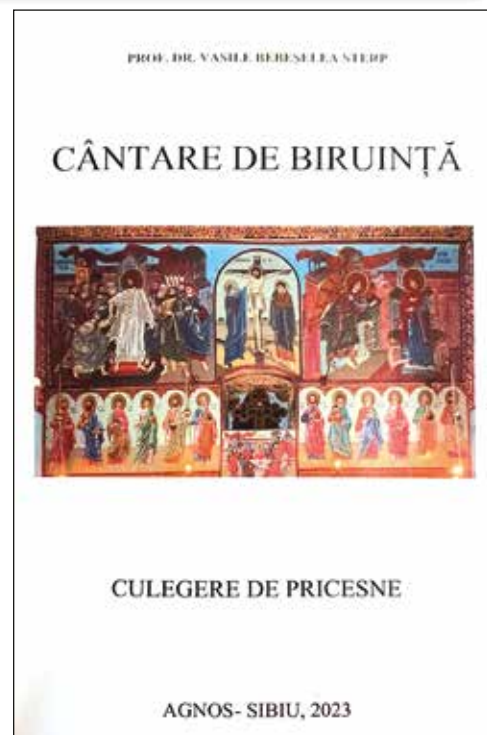
CÂNTARE DE BIRUINȚĂ CULEGERE DE PRICESNE

Bunul meu prieten, prof. dr. Vasile Bebeșelea Sterp-Sibiu, mi-a trimis recent două volume ale cărții „CÂNTARE DE BIRUINȚĂ”, în fapt o culegere de Pricesne.

Înzestrat cu un talent deosebit în domeniul muzical, tatăl renumitului dirijor Gabriel Bebeșelea care a concertat pe cele mai cunoscute scene din întreaga lume, bine cunoscutul etnomuzicolog și dirijor Vasile Bebeșelea, vine acum, în preajma marii sărbători religioase, Învierea Domnului nostru Iisus Hristos cu această culegere de Pricesne, născută din dragoste de Dumnezeu, de altar și de oamenii care pleacă genunchii la rugăciune.

Autorul a adunat pricesne cântate de preoți și credincioși din Oastea Domnului, dar și de la călugări din Biserici mănăstirești, dovedind o osteneală enormă de a le transpune pe note, după variantele locale de unde au fost culese, împreunându-le într-o carte de strănă, ca un buchet, spre folosul cântăreților bisericești de astăzi, tuturor celor care vor să aducă laudă lui Dumnezeu.

Prof. dr. Vasile Bebeșelea, un om cu mult har și talent, pe care-l salut cordial

pentru onoarea ce mi-a făcut-o, trimițându-mi cele două volume, va rămâne în istoria Bisericii noastre pentru osteneala de care a dat dovadă în realizarea acestei lucrări alese de etnomuzicologie religioasă.

CONSTANTIN DÂRVĂREANU

ACȚIUNI CONCRETE ÎN PROIECTUL DE COLABORARE NOVACI-MAYENNE

Colaborarea între două orașe din țări diferite conferă noi perspective privind dezvoltarea socio-economică, identificarea de oportunități, derularea de proiecte sustenabile.

Toate aceste amănunte importante se impun ca o necesitate, mai ales în contextul vremurilor actuale și a celor ce vor veni!

În acest sens, continuă colaborarea dintre orașul Novaci și localitatea Mayenne, consolidată pe baza relațiilor stabilite de mai bine de două decenii. Astfel, în perioada 15-19 aprilie 2024 (dată stabilită încă de anul trecut de autoritățile maieneze) s-a marcat o nouă etapă în derularea acestei colaborări, prin vizita efectuată de către o delegație a orașului Novaci la Mayenne. Aceasta a fost formată din reprezentanți ai instituțiilor, care răspund de domeniile de activitate vizate în cadrul acestei colaborări: turism, educație, cultură, sănătate și economie. Se menționează faptul că începând cu anul 2023 s-au desfășurat permanent ședințe online între cele două delegații, cu scopul definitivării obiectivelor și vizitei delegației novăcene.

Agenda întocmită de autoritățile din Mayenne a fost foarte bine structurată, vizita începând prin ceremonia oficială de primire a delegației din Novaci, ceremonie la care au participat toți consilierii municipali, dezbaterile fiind intense, în vederea stabilirii unor direcții concrete de acțiune. S-a continuat cu vizitarea Spitalului North din Mayenne, unde s-au purtat discuții constructive cu conducerea unității și cu responsabilii secțiilor: Urgențe, Radiologie și Cardiologie și readaptare cardiologică. Mai apoi, a urmat vizita la Institutul de formare pentru asistență medicală (IFSI) și la Institutul de formare pentru asistenți medicali (IFAS) din Mayenne. Ambele vizite au urmărit posibile oportunități de colaborare, schimb de bune practici și stagii de pregătire practică pentru tinerii comunităților partenere.

În ceea ce privește domeniul de activitate al educației, au fost întreprinse două vizite de lucru la unități de învățământ de prestigiu din localitatea Mayenne, respectiv Liceul Rochefeuille și Liceul Lavoisier. Dacă cu reprezentanții primei instituții amintite s-a dezbătut modalitatea optimă de reluare a schimburilor școlare existente încă din

anul 2009, dar întrerupte din cauza pandemiei, cu ceilalți reprezentanți s-au pus bazele primei colaborări.

De asemenea, domeniul culturii a fost evidențiat în cadrul prezentării strategiei culturale a teritoriului, în prezența partenerilor culturali ai Comunității Mayenne, care reflectă diversitatea evenimentelor culturale din zonă: cinema, teatru, muzică, dans, spectacole, festivaluri, expoziții, evenimente insolite etc.

Programul de lucru a continuat cu prezentarea inițiativei „Territoire d'Industrie” și vizita la Departamentul Economie și Atractivitate al Comunității Mayenne, în prezența CCI, pentru discuții privind cooperarea internațională. Vizita la întreprinderea Rapido – specializată în realizarea de rulote și căsuțe mobile, mobile home – a constituit un real model de bună practică în dezvoltarea economică a zonei.

Ultimul punct pe agenda de lucru l-a reprezentat discutarea strategiei turistice a celor două comunități, Mayenne și Novaci, precum și oportunitățile de dezvoltare turistică. Un exemplu relevant pentru turismul maienez îl reprezintă campingul municipal.

În urma discuțiilor purtate cu Asociația de înfrățire din Mayenne, aceasta ne-a asigurat sprijinul și disponibilitatea în vederea implementării acțiunilor concrete din cadrul proiectului de colaborare. Vizita de lucru s-a încheiat prin întocmirea unui plan comun de acțiune pe domeniile de activitate amintite mai sus, urmând a fi implementat în perioada următoare.

Mai mult decât un simplu parteneriat, acest proiect de colaborare se dorește a fi un angajament pe termen lung, care să permită asigurarea sprijinului reciproc și adecvat nevoilor celor două comunități, Mayenne și Novaci.

Prof. Alina RAMONA ȚICU

OBSTACOLE ÎN SOCIALIZAREA NOILOR GENERAȚII

Secole de-a rândul socializarea a însemnat „topirea” individului în grupurile umane. În timpurile mai recente, socializării noilor generații i s-a spus *integrare*. În zilele noastre, datorită accelerării ontogenezei noilor generații, a globalizării și informatizării societăților, a complicării relațiilor umane, socializarea este tot mai mult scena unor confruntări teoretice de amploare.

În termeni simpli, gradul de socializare a unui individ exprimă nivelul deschiderii sale către grupul din care face parte, amploarea comunicării și conlucrării cu acesta. Datorită accelerării dinamicii grupurilor umane, astăzi separarea individului de grup se accentuează. Așa se face că frecvent avem societăți, dar nu comunități umane, sporesc distanțele dintre aspirațiile individuale și sociale, dintre energiile grupurilor umane și cele ale indivizilor. Dar cel mai îngrijorător fenomen este creșterea capacității grupurilor umane, a centrelor de putere, de a crea ținte false, de a genera aspirații iluzorii, adică de a manipula indivizii.

Dacă cercetăm cu atenție modul cum s-a realizat în istorie socializarea noilor generații, constatăm că aceasta a avut mereu obstacole. Unul a fost acela că indivizii s-au integrat total în grupul de apartenență și societate, aceștia devenind un fel de „mare mută”, diferențierile devenind doar ceva exterior. Atunci noile generații sunt absorbite în această „mare mută” pierzându-și identitatea. Istoria însă ne arată că atunci când energiile grupurilor și ale indivizilor sunt înmănunchate la un nivel înalt, forța grupului este enormă, ca în cazul luptătorilor greci de la Termopile.

Socializarea noilor generații de azi semnifică, în bună măsură, asimilarea și practicarea de către aceștia a idealurilor, valorilor și acțiunilor care animă societatea în care trăiesc. Numai că însăși societatea umană este în tranziție spre alte orizonturi (globalizare, post modernizare, neocolonialism etc.) și deci idealurile, valorile și activitățile sunt în schimbare profundă, confruntându-se cu o multitudine de „prezenți” și de „viitori” posibili. Aici reținem mai ales tendințele de a se renunța la idealul omului de a trăi în acord cu natura, cu semenii și cu sine, în favoarea așa-zisului „om de acțiune” care își dorește acțiunea în sine, nu pentru a avea o relație stabilă și echilibrată cu mediul, cu lumea.

Dacă am lua ca exemplu indivizii din societatea românească actuală, ar trebui să arătăm că aceștia ne apar ca având un conglomerat de aspirații privind bogăția materială, dar un nivel sărăcăcios de existență materială a majorității indivizilor (21% dintre români trăiesc sub limita indicatorilor de sărăcie), că idealul de om cu o temeinică și profundă cultură s-a erodat. Așa se poate explica de ce în mass-media ne sunt înfățișate cu lux de amănunte activitățile îmbogățitorilor peste noapte, ale „fătucilor” semi-îmbrăcate care se fâțâie, se bățâie în toate felurile, și mai deloc a celor care au trudit și trudesesc din greu să-și construiască o personalitate solidă pe temeiul unei vaste culturi, a unor studii îndelungate și dificile.

Pe de altă parte, dacă privim legătura dintre socializare și educație, observăm un fel de contopire, în sensul că unul dintre scopurile, dintre obiectivele cele mai înalte ale educației, este socializarea. Aceasta înseamnă că educația urmărește neapărat și cultivarea, formarea, antrenarea și dezvoltarea sensibilității noastre la problemele grupului în care trăim, fluentă și flexibilitate în aprecierea activităților pozitive din acest grup și, desigur, a mediului în care oamenii se raportează unul la celălalt. Poate de aceea, socializarea noilor generații a fost înțeleasă ca învățare a modului de a trăi împreună cu cei din grup, din societatea de apartenență.

Cele de mai sus pun în evidență că dificultățile în socializare ale noilor generații sunt dificultăți ale educației acestora și invers. Așa cum mai spuneam, socializarea a fost întotdeauna un proces complex și contradictoriu. Multă vreme starea contradictorie a fost nedezvoltată. Anii din urmă, prin complexitatea problemelor apărute, au pus în lumină multiple obstacole în

socializarea noilor generații. Mai întâi am menționa demotivarea în asimilarea, în învățarea status-urilor și rolurilor sociale. Noua generație, cum este și firesc, vrea să fie altcineva decât cea anterioară, dar nu știe și nu poate ști bine ce. Aceasta pentru că nu are o imagine, un ansamblu de idei clare asupra noului ideal, a noii sale existențe, a modului nou de a fi. Cauza se datorează posibilităților limitate de cunoaștere și a experienței sociale încă deficitară. Dar tocmai această stare duce adesea la demotivare, la scăderea interesului pentru „construcția” noii existențe sociale, în acord cu propria personalitate.

Un al doilea obstacol rezidă, se pare, în multiplicarea ideilor despre societate și a normelor de reglementare a diferitelor aspecte ale vieții și muncii în societate. Socialul apare în reprezentările noilor generații ca exprimând ceva extrem de complex și determinat în totalitate de liberul arbitru, de voința unor indivizi sus-puși și, ca atare, socialul este ceva greu de cunoscut, apreciat și modificat. Chiar în vechiul regim, înainte de 1989, majoritatea absolută credea că este posibilă schimbarea socială doar prin dispariția fizică a conducătorului aceluia regim. În zilele noastre, neputința cunoașterii temeinice a socialului și a schimbărilor acestuia se exprimă destul de clar prin neînțelegerea rostului pregătirii în acest domeniu și punerea pe primul plan a dezvoltării sociale spontane. Astfel, frecvent se crede că trebuie să vină cineva din afara societății pentru ca aceasta să se poată dezvolta pozitiv.

În al treilea rând ne-am opri asupra unui teribil obstacol generat de manipulare. Este vorba de generarea, în proporții de masă, de „ținte” false și de ceea ce se numește conștiință falsă, idealuri și convingeri false. Adică o creștere a distanței dintre ceea ce spun teoriile sociale (ideologiile) și mulți politicieni că este societatea, care sunt cerințele ei și ceea ce este societatea și cum funcționează în mod real. Nucleul „dur” constă mai ales în opunerea societății individului, în sensul că viața noastră, munca, civilizația sunt chestiuni exclusiv personale și nu sociale. În acest fel, societatea, în loc să fie percepută ca sprijin pentru indivizi, ca multitudinea legăturilor care ne unesc, dar ne și despart, dimpotrivă, aceasta apare ca ceva opus și străin. Aici sunt implicați mulți vectori sociali de manipulare (centre de putere, mass-media, uneori chiar școala etc.) care ne prezintă societatea, grupurile umane mult ideologizate, înfrumusețate, confundând imaginarul construit cu un anume scop cu realul care nu are cum să fie unul partizan. Într-o astfel de situație, este imposibil să nu se creeze confuzii între virtual și real, între ceea ce am dori să fie și ceea ce există în mod real. În acest context am mai nota că și calculatorul, internetul prin „bombardament”, informațional excesiv și fără discernământ pot fi și chiar sunt puternice mijloace de manipulare. Efectul este, frecvent, fixarea unor „ținte” false (îmbogățirea peste noapte, acces la o realitate umană care exclude munca, exacerbarea rolului relațiilor sexuale în viața omului și a societății etc.) care, evident, nu pot fi atinse sau orientează greșit întreaga viață a multor tineri. De aici, descurajarea, deznădejdea, pierderea „busolei” vieții și creșterea gradului de anomie, respectiv, intrarea în conflict cu normele sociale și de viață.

Între obstacolele în calea socializării am mai menționa confuzia de valori din societate, opoziția dintre socializarea primară din familie și cea de la nivelul grupurilor mai mari, lipsa coerenței în socializarea anticipativă promovată de școală, precum și nivelul redus al resocializării, prin care sunt asimilate și practicate noi status-uri și roluri sociale. Astfel de elemente exprimă însă marile dificultăți în efortul de esențializare și conștientizare culturală a noilor generații, de devenire a acestora ca autentici continuatori ai umanizării, în noile condiții de viață, schimbate, adesea, în mod radical. De aici și noi cerințe și responsabilități pentru familie, școală și ceilalți factori de educație, pentru a putea ajuta, într-un mod nou, la realizarea unei alte interacțiuni între individ și societate.

Prof. univ. dr. NICOLAE VINȚANU

Colaborarea dintre Liceul Teoretic Novaci și două licee din Mayenne – Liceul Rochefeuille și Liceul Lavoisier

Între orașul Novaci din România și orașul Mayenne din Franța există, în prezent, un proiect de colaborare, iar bazele acestuia au fost puse datorită schimburilor școlare începute încă din 2009, între Liceul Teoretic Novaci și Liceul Rochefeuille.

Preocupat mereu de inovație și cultură, Liceul Teoretic Novaci, prin colectivul de cadre didactice, a încercat prin diverse proiecte realizate, și mai ales prin participarea profesorilor de limbi străine la diverse parteneriate internaționale, să motiveze elevii pentru însușirea de limbi străine, să le lărgască orizonturile, să le ofere șansa de a descoperi alte culturi, alte cutume. În acest sens, în toamna anului 2009, Liceul Teoretic Novaci împreună cu Liceul Rochefeuille și cu reprezentantul „Opération Villages Roumains Mayenne-Novaci”, Michel Pichon, au pus bazele unui parteneriat educațional, care presupune un schimb de experiență între elevii și profesorii acestor două instituții de învățământ. Aceste schimburi școlare au continuat din acel an, iar în 2019 s-a semnat și un proiect de colaborare între autoritățile locale din Novaci și cele din Mayenne, ceea ce a presupus extinderea colaborării la nivelul mai multor domenii de activitate. Din cauza pandemiei, atât relațiile de colaborare, cât și schimburile școlare, au fost întrerupte.

În vederea reluării acestora, în anul 2023 a avut loc vizita oficială a delegației din Mayenne, în urma desfășurării alegerilor municipale și, implicit, alegerii unui nou primar la Mayenne. Scopul acestei vizite a fost ca noile autorități locale maieneze să se familiarizeze atât cu ceea ce presupune proiectul de colaborare, cât și cu zona noastră. Încă din acel moment, au avut loc ședințe online permanente între cele două delegații, stabilite de comun acord în funcție de agenda de lucru a fiecărei instituții.

Ca atare, încă de anul trecut, autoritățile din Mayenne și-au exprimat dorința ca în luna aprilie 2024 (având în vedere disponibilitatea autorităților în această perioadă), delegația novăceană, alcătuită din reprezentanții legali ai

instituțiilor implicate în proiectul de colaborare, să întreprindă o vizită de lucru în orașul lor, în urma căreia să se stabilească direcții concrete de acțiune. Cel mai important obiectiv îl reprezintă domeniul educației, implicit reluarea schimburilor școlare cu Liceul Rochefeuille și întreprinderea de noi proiecte de colaborare cu Liceul Lavoisier, motiv pentru care trei cadre didactice au făcut parte din delegație.

Prima vizită a fost efectuată la Liceul Rochefeuille, instituție de învățământ de care ne leagă o strânsă colaborare de peste 15 ani, facilitată cu ajutorul reprezentantului „Opération Villages Roumains Mayenne-Novaci”, Michel Pichon. Ne-a bucurat revederea cu cadrele didactice, Delphine Jumelais-Launay și Isabelle Barbier, prietene vechi, care au coordonat mai multe schimburi școlare la Novaci. De asemenea, discuțiile purtate între reprezentanții celor două instituții, Țicu Alina-Ramona și Stéphane Geffroy, au vizat punctele cheie ale viitoarelor acțiuni, în contextul schimbării legislației școlare, atât în România, cât și în Franța. Reluarea schimburilor cu acest liceu se va produce începând cu anul școlar 2024-2025, obiectiv cuprins în planul de acțiune comun al celor două instituții școlare.

Într-o epocă în care se vorbește tot mai mult de predare-învățare interactivă, axată pe elev, de parteneriatul familie – școală și de implicarea părinților în activități extrașcolare, nimeni nu mai poate ignora importanța schimburilor interculturale. Interdisciplinaritatea, inteligența intrapersonală, învățarea interactivă, valorificarea ludicului sunt doar câteva dintre noile coordonate ale școlii actuale, școală pusă tot mai mult în fața necesității de a răspunde unei societăți mereu în schimbare.

A doua vizită a fost la Liceul Lavoisier, unde s-au purtat discuții constructive privind modalitatea optimă de realizare a proiectelor de colaborare viitoare. Directorul unității de învățământ, Pierre Delahaye, ne-a prezentat toate clădirile liceului, a pus accent pe responsabilizarea elevilor, pe rolul noilor specializări, respectiv secțiunile: Europeană, Cinema și Arte, în dezvoltarea competențelor creative ale elevilor, pe dotările existente și spațiile recreative pentru elevi, pe modul de organizare a programului școlar etc. Mai mult, Liceul Lavoisier este afiliat Academiei din Nantes și, în acest sens, formează tineri absolvenți între 18 și 20 ani. Ne-a surprins plăcut deschiderea reprezentanților unității spre colaborarea cu liceul nostru.

Momentul ales nu a fost unul întâmplător, acesta simbolizând legăturile strânse pe care le-am avut cu Mayenne. Suntem convinși că această întrevvedere se va concretiza în proiecte importante, de care Novaciul are atâta nevoie.

Prof. ALINA RAMONA ȚICU
Director Liceul Teoretic Novaci

Pledoarie pentru manualul de istorie locală

Un popor care nu-și cunoaște istoria e ca un copil care nu-și cunoaște părinții.
(Nicolae Iorga)

În urmă cu numai două zile aveam să aflu că, la Râșnov, un profesor inimos și cu aplecare pentru urbea în care trăiește a lansat al doilea manual de istorie locală. Idee genială, toată stima pentru autor, care vine în compensația scoaterii multor materii de bază din învățământul gimnazial, ba chiar și liceal românesc, inclusiv reducerea orelor de istorie a patriei. Cum nu să poți trece la „doar o știre!” un asemenea eveniment, am căutat să mă documentez pentru a aprofunda și înțelege ce înseamnă pentru „România educată” o asemenea inițiativă și cum gândește acest profesor că poate implementa în curricula școlară o asemenea materie.

Așa aveam să aflu că, Râșnovul este prima localitate din țară care beneficiază de un manual de istorie locală, conceput special pentru copii. Premieră și pentru învățământul românesc!

Cartea, plină de ilustrație, se adresează elevilor din clasele I-VIII. Primii elevi au primit noile manuale chiar în Cetatea Râșnov.

Prin urmare, primul manual de istorie locală din România a fost tipărit la Râșnov. Ar putea deveni materie la școală. Evenimentul a fost preluat, salutat și difuzat în media la 31 ianuarie 2024 de numeroase publicații: Adevărul, Gazeta educației, Bună ziua Brașov, Monitorul expres Brașov, Maramureș expres etc.

Istoricul Nicolae Pepene, managerul Muzeului de Istorie Brașov, a strâns în jurul său asociații care l-au ajutat să tipărească primul manual de istorie locală din România. Acesta va fi utilizat în școlile din Râșnov.

Inspirația i-a venit din țările nordice, în special Finlanda, care pun mare accent pe educația în funcție de zona din care provine elevul. Pe lângă lucrurile pe care le învață toți copiii în școli, scandinavii pun accent pe cele care țin de comunitate, astfel încât, atunci când vor deveni adulți, cei mici să fie legați nu numai sufletește de locul în care au crescut.

Iată că o asemenea inițiativă are loc în orașul brașovean Râșnov unde istoricul Nicolae Pepene a avut un rol important în ultimii ani în ce privește viața comunității. Pe lângă contribuția la recuperarea Cetății țărănești de către primărie, istoricul a dezvoltat multe întâmplări din trecutul orașului.

Asociația Mioritics, Primăria Râșnov și Hands on History (Norvegia) au decis să dezvolte o soluție utilă învățătorilor și profesorilor din școlile din Râșnov – manuale de istorie locală adaptate vârstei elevilor și cu un format de lecții care să se desfășoare atât în sala de clasă cât și în locuri istorice din oraș.

Primul manual, care are 33 de pagini, este o resursă educativă captivantă și interactivă, concepută special pentru a-i ajuta pe cei mici să descopere trecutul fascinant al Râșnovului. Ilustrațiile din manual aduc la viață povestea Râșnovului într-un mod captivant și accesibil pentru copii. Prin intermediul imaginilor și jocurilor interactive, copiii vor putea explora evenimentele și personalitățile care au marcat istoria acestui oraș.

Acum a ieșit de sub tipar și al doilea manual de istorie locală, autor același inimos Nicolae Pepene.

Pentru început, manualul va fi utilizat la orele din săptămânile denumite „Școala Altfel”, însă Nicolae Pepene și promotorii ideii vor să îl includă în manualul de istorie al elevilor râșnoveni cu vârste cuprinse între 8 și 12 ani. Manualul este conceput nu doar pentru a oferi informații, ci și pentru a stimula curiozitatea și interesul elevilor față de istoria orașului lor.

În perioada următoare, vor avea loc lecții deschise în școlile din Râșnov, susținute de Nicolae Pepene împreună cu cadrele didactice din școlile din oraș. Aceste lecții vor oferi copiilor ocazia de a interacționa direct cu istoria locală și de a pune în practică cunoștințele dobândite din manual.

Salutând încă odată o asemenea inițiativă lansată din Țara Bârsei, dar și permanent legat sufletește de Țara lui Litovoi, constat că și la Novaci, la Baia de Fier, localitățile mele de baștină, dar și în alte localități gorjene: Tg Jiu, Țicleni, Mușetești, Licurici, Mierea Birnicii-Crușeț etc., a existat dintotdeauna și există preocupare pentru cunoașterea propriei istorii, pentru cultivarea și păstrarea tradițiilor locale, s-au scris monografii, se scriu permanent articole în care sunt rememorate evenimente istorice locale, excelând în acest sens publicațiile Novăceanul, Rădăcini (Baia de Fier) etc.

De peste zece ani încoace, Novăceanul, prin colaboratorii săi, ne aduce în prezent evenimente și personalități care au marcat istoria Novacilor, fapt ce stărnește interes pentru cititorii care așteaptă nerăbdători numărul următor al ziarului.

O vorbă spune însă că faptele publicate în ziar devin știri și, cum ziarul trăiește doar o zi, pentru că vine următorul număr, știrile trăiesc și ele doar o zi. Poate pentru colecționarii ziarului trăiesc mai mult. Publicate în carte, știrile devin istorie. Dacă se acceptă, deși evenimentul a fost unul minuscul față de inițiativa râșnovenilor, aș da exemplul acelei mică istorie a Liceului Novaci, grefată pe istoria promoției a III-a 1962, apărută recent, care a stârnit interes și s-a dovedit a fi foarte solicitată.

Am convingerea că disciplina de studiu, istoria, va deveni astfel mult mai plăcută, mai utilă și agreată de elevi. Mă bazez pe interesul dovedit al novăcenilor pentru cunoașterea propriei istorii. Novăceanului îi place să privească și în trecut, să știe de unde provine și cine au fost moșii și strămoșii lui. „Istoria este cel mai bun profesor cu cei mai neatenți elevi,” afirma Indira Gandhi. Prin istorie, ne descoperim nu doar originile, ci și destinele, într-un ciclu etern de cunoaștere și evoluție.

În lumina celor mai sus prezentate, adresez public profesorilor de istorie, din școlile gorjene, chemarea de a se apleca asupra istoriei locale, preluarea exemplului Râșnov, publicarea unor cărți de istorie locală și predarea la ore. Faptul ar fi benefic tuturor, copiii și-ar cunoaște părinții, iar dascălii ar intra și ei în istorie.

Oricine poate fabrica istoria, dar doar un om mare poate să o scrie, ne spune poetul Oscar Wilde.

Fiți oameni mari, domnilor profesori de istorie!

General Ion STAIUCU
Doctor în drept
18.04.2024

FESTIVALUL DE TEATRU „SABIN POPESCU” - NOVACI

Ediția a XXIV-a

În zilele de 5 și 6 aprilie 2024, la Novaci s-a desfășurat ediția a XXIV-a a Festivalului-Concurs de Teatru „Sabin Popescu”.

Cum Casa de Cultură Novaci este în renovare, festivalul s-a organizat în sala de spectacole a Școlii Gimnaziale Pociovaliștea.

Festivalul a fost precedat de festivitatea redenumirii Căminului Cultural din Cernădia, cu numele renumitului profesor, actor și regizor de teatru „Sabin Popescu”, locuitor al satului respectiv, care s-a desfășurat în ziua de 4 aprilie 2024.

După această festivitate, la care au participat fiii distinsului profesor, Sabin și Niculiță Popescu, Gheorghe Nichifor, vicepreședintele Consiliului Județean Gorj, primarul Comunei Baia de Fier, Ion Turbăceanu și primarul orașului Novaci, Dumitru Leuștean, intelectuali din sat, invitați, o trupă de teatru de la Teatrul Dramatic „Elvira Godeanu” Târgu Jiu, a prezentat un reușit spectacol cu piesa „Omul care a văzut moartea”, de Victor Eftimiu.

Deschiderea Festivalului-Concurs de Teatru „Sabin Popescu”, ediția a XXIV-a, a avut loc în ziua de 5 aprilie 2024. La deschidere au participat vicepreședintele Consiliului Județean Gorj, prof. dr. Gheorghe Nichifor, primarul orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean, ing. Sabin Popescu, fiul distinsului profesor, Sabin Popescu, subsemnatul, în calitate de inițiator al acestui festival, prof. Alina Ramona Țicu, directorul Liceului Teoretic Novaci, prof. Cristina Spilcă, director al Școlii Gimnaziale Novaci, prof. Popescu Cambrea Veronica, director adjunct al Școlii Gimnaziale Novaci, reprezentanți ai unor instituții de învățământ și cultură de la nivelul județului Gorj, cadre didactice, iubitori ai teatrului din Novaci și Pociovaliștea. Festivalul s-a desfășurat sub coordonarea doamnei prof. Elena Basarabă. Au fost două zile de concurs. Se poate spune că Festivalul-Concurs de Teatru „Sabin Popescu”, ediția a XXIV-a, a fost o reușită. Au participat un mare număr de trupe de teatru din rândul școlilor de la nivelul județului Gorj și interpreți individuali la Secțiunea Monolog, Învățământ Liceal și Învățământ Gimnazial. Întrucât spațiul nu ne permite să nominalizăm toate trupele care au obținut premii (cam toți participanții), vom menționa doar premiile mai importante.

La Secțiunea TEATRU-ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL

MARELE PREMIU al Festivalului a fost obținut de Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu” Târgu Jiu, cu piesa „EVER AFTER” de Alina Nelega. Actor îndrumător-Cosmin Brehuță, Coordonator-prof. Ana-Daria Ionescu Haidău.

PREMIUL I, Colegiul Național „Tudor Vladimirescu”, trupa de teatru „Controversum”, cu piesa „EXPLOZIV”, de Elise Wilk. Actor îndrumător-Adi

Olteanu, profesori coordonatori: Denisa Chiliban și Cristina Goanță.

PREMIUL al II-lea-Liceul Teoretic Novaci, cu piesa „ALIBI”, de Ion Băieșu. Profesor coordonator-Firu Iuliana.

La Secțiunea MONOLOG-ÎNVĂȚĂMÂNT LICEAL

PREMIUL I-Corici Daria Ilia, Liceul de Arte „Constantin Brăiloiu” Târgu Jiu, cu monologul „ZÂNĂ CODRULUI”, adaptare după Sânziana și Pepelea de Vasile Alecsandri.

Secțiunea TEATRU-ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL
PREMIUL I și PREMIUL SPECIAL PENTRU CEA MAI BUNĂ REGIE a fost obținut de Școala Gimnazială Călnic, cu piesa „MĂ DOARE”, autor colectiv. Instruitori: prof. Pânișoară Elena Ștefania și Stoenoiu Florentina.

PREMIUL al II-lea: Școala de vară Novaci, cu piesa „ȘI CU VIOLONCELUL, CE FACEM?”, adaptare după Matei Vișniec. Îndrumător-Karina Băncescu și Școala Gimnazială Novaci, cu piesa „DOUĂ LOTURI” de I.L.

Caragiale. Profesor coordonator-Cenușe Ramona.

PREMIUL SPECIAL PENTRU ORIGINALITATEA INTERPRETĂRII, a revenit elevilor Tomescu Luca, Școala Gimnazială Pociovaliștea și Paraschivou Adrian, Școala Gimnazială Novaci.

PREMIUL PENTRU CEL MAI BUN ACTOR, a fost obținut de elevul Spânu Andrei de la Școala Gimnazială Călnic, iar PREMIUL PENTRU CEA MAI BUNĂ ACTRIȚĂ, de eleva Denisa Cazan, de la aceeași școală.

Secțiunea MONOLOG-ÎNVĂȚĂMÂNT GIMNAZIAL

PREMIUL I- Avrănescu Vanessa, Școala Gimnazială Pociovaliștea-Novaci, cu monologul „PĂPUȘA DE CÂRPĂ”, de Gabriel Garcia Marquez.

Secțiunea TEATRU ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

PREMIUL I-Liceul Tehnologic Roșia-Jiu, Fărcășești, cu trupa „Fluturașii”.

PREMIUL al II-lea-Școala Gimnazială Pociovaliștea, cu sceneta „PUPĂZA DIN TEI”, după Ion Creangă. Profesor îndrumător-Negucioiu Rodica.

PREMIUL SPECIAL PENTRU CEA MAI ADECVATĂ COSTUMAȚIE-trupa Școlii Gimnaziale Novaci, cu sceneta „LA DOCTOR”. Profesor îndrumător-Dârvăreanu Tatiana.

Secțiunea MONOLOG-ÎNVĂȚĂMÂNT PRIMAR

PREMIUL I- Școala de Arte „Constantin Brăiloiu” Târgu Jiu, cu monologul „ZIȚA” din „O noapte furtunoasă”, de I.L. Caragiale.

18 ANI

La 18 ani, începi o călătorie minunată în lumea adulților, cu toate provocările și recompensele ei. Sperăm ca fiecare zi să fie o oportunitate de a învăța, de a crește și de a te bucura de viață mereu. Fie ca drumul tău să fie luminat de iubire, succes și fericire.

LA MULȚI ANI!

(Drept mulțumire pentru sprijinul acordat în realizarea publicației „Novăceanul”)

ȘCOALA POCIOVALIȘTEA - ZIUA PORTILOR DESCHISE

Ziua de 12 aprilie 2024 a reprezentat pentru Școala Gimnazială Pociovaliștea „Ziua Porților Deschise”, eveniment plin de emoție, culoare și bucurie.

Preșcolarii au fost primiți cu brațele deschise de profesorii și elevii școlii în care vor păși în Clasa

Pregătitoare la începutul noului an școlar 2024-2025.

Cu acest prilej, copiii au dansat, au cântat, s-au bucurat și s-au manifestat liber în prezența părinților, a cadrelor didactice și a primarului orașului Novaci, dr. ing. Dumitru Leuștean.

ȘCOALA TEDI - ȘCOALA SIGURANȚEI, O ȘCOALĂ PENTRU TOȚI COPIII

În toamna anului trecut am discutat cu părinții elevilor clasei I A, de la Școala Gimnazială Novaci, clasă pe care o coordonez, despre înscrierea în proiectul „Școala Tedi-Școala siguranței”, unul dintre cele mai ample programe educative

la nivel național care-i învață pe elevii clasei I, pentru că doar acestora se adresează, cum să fie în siguranță pe drum, acasă, la școală, în mediul online, în vacanțe.

În cadrul activităților sunt implicați și părinții care sunt îndrumați în desfășurarea activităților reușind să

câștigat un joc „Emoții și sentimente”, iar copiii au câștigat produse Maspex (unul dintre cei mai cunoscuți producători din țară pentru categoriile sucuri, nectaruri și băuturi răcoritoare, produse instant, snacksuri sărate, apă minerală naturală), firma Maspex și ea partener în proiectul „Școala Tedi”.

Premiera copiilor s-a realizat într-un cadru festiv, ca o surpriză, deoarece elevii nu știau nimic, alături de conducerea Școlii Gimnaziale Novaci, doamna director, profesor Spilcă Cristina-Simona, doamna director adjunct Popescu-Cambrea Veronica, în prezența doamnei asistent medical Stanciu Adriana și a părinților. Reprezentanții poliției nu au

putut veni în ziua respectivă, 25 martie fiind Ziua Poliției Române, dar au transmis felicitări copiilor.

Experiența trăită prin intermediul acestui proiect este una deosebită. Copiii au dobândit informații noi, au participat cu drag și interes la toate activitățile și au realizat alături de părinți temele propuse.

petreacă timp de calitate alături de copii.

Activitățile au început în luna noiembrie 2023 și se vor încheia în luna iunie 2024. Până în prezent am desfășurat următoarele teme: „Siguranța pentru sănătate”, „Siguranța în clasă”, „Siguranța în pauză”, „Siguranța în vacanță”, „Prevenirea, recunoașterea și gestionarea bullyingului”, „Relațiile dintre colegi”, „Când părinții lipsesc de acasă”, „Situatii periculoase”, „Copilul și accesarea internetului”, „Siguranța în curte”, „Deplasarea pe stradă și traversarea carosabilului”, „Mersul pe bicicletă în siguranță și copilul ca pasager”. Am desfășurat aceste activități în colaborare cu Poliția Română, partener în cadrul proiectului, prin reprezentantul, agent principal de poliție, Viță Anda-Maria, din cadrul Poliției Novaci.

În urma fiecărei teme desfășurate am realizat un raport însoțit de fotografii. Acestea pot fi vizualizate accesând pagina „Școala Tedi, galerie 2023”.

În cadrul acestui proiect se desfășoară și un concurs ce constă în alegerea lunar, pe baza unor criterii stabilite de echipa Tedi, a trei clase câștigătoare. La finalul lunii februarie, am avut plăcută surpriză să mă regăsesc printre câștigători. Eu, ca învățător, am

„Școala Tedi” este o școală în care buna colaborare dintre învățător-elevi- familie conduce la cele mai frumoase rezultate.

În încheiere, le mulțumesc părinților pentru implicare și susținere în demersurile educaționale pe care le

întreprind și îndemn toate cadrele didactice care vor preda la clasa I să se înscrie și să participe la acest proiect. Este o activitate care se desfășoară pe tot parcursul anului școlar, este mult de muncă, dar rezultatele sunt îmbucurătoare.

**Profesor învățământ primar,
DĂRVĂREANU TATIANA**

PICTORUL ION MOHORA

S-a născut în Hirișești – Novaci, la 29 decembrie 1914, fiind unul dintre cei patru copii ai lui Gheorghe și Elisabeta Mohora, ambii locuitori ai satului Hirișești. A rămas orfan de mamă la vârsta de cinci ani, fapt ce va marca viața celor patru copii.

Tatăl, Gheorghe Mohora, om cu stare, harnic, bun gospodar, vestit în pomicultură. Este cel care a plantat foarte mulți nuci și a îndemnat pe toți sătenii să cultive nucul, având în vedere valoarea sa economică.

De asemenea, era un mare cultivator de viță de vie, obținând anual producții de circa 10.000 litri de vin. Avea o pivniță în care ținea vasele de vin, între care unul de 11.000 litri, demontat de comuniști și distrus.

Fiul său, Ion Mohora, a copilărit în satul natal, unde a și urmat primii ani de școală. Cei apropiați povesteau cum, pe la 10 ani, prin 1924, într-o zi când tatăl său l-a alergat cu o nuia, s-a ascuns de frică sub un pat în cameră. Tatăl său l-a găsit până la urmă și nu mică i-a fost mirarea să descopere că pe pardoseala nouă, de sub pat, unde se ascunsesse micuțul Ion, acesta desenase chipul celui care-i dăduse viață.

De altfel, acolo sub pat, își ascundea de regulă „toate exercițiile lui”, cum le zicea el lucrărilor pe care le făcea pe ascuns, pentru că tatăl său spunea că „decât să te fac zugrav, mai bine pun un pom, aduce venit mai sigur și mai rentabil decât un tablou vândut”.

A urmat apoi cursurile Liceului „Aurel Vlaicu” din Orăștie. Nu a avut posibilitatea să urmeze studii în domeniul artelor plastice, unde se dovedise că are talent de excepție.

Viața l-a obligat să lucreze la volan, ca șofer, și nu rareori oprea mașina ca să creioneze figura vreunui călător care i se părea mai interesantă.

În 1946 s-a căsătorit cu Alexandrina Olga Rădulescu din Târgu-Jiu, cea care-i va fi alături timp de 55 de ani și care l-a stimulat și îndemnat să meargă pe drumul predestinat la naștere, să dea frâu liber talentului său de excepție.

Prin anii 1935 îl cunoscuse la Novaci pe marele pictor gorjean Iosif Keber care executa pictura monumentală a Bisericii „Sfântul Ioan Botezătorul” din Novaci. Îl vizita des, îi urmărea cu atenție toate mișcările, ușurința cu care mânua penelul, iar destinul l-a dus vremelnice către automobilism, o altă pasiune a vieții.

Peste ani, fiind atras tot mai mult de penel, prieten căruia i-a rămas credincios toată viața, va căuta să-și realizeze visurile și să dea frâu liber talentului său cu care fusese înzestrat încă de la naștere. Așa va ajunge pentru prima dată în anul 1966 pe Litoral, la Mamaia, unde cu excepția anilor 1991 și 1992, toate verile și le va petrece acolo, dar nu făcând plaje, ci muncind. Muncind cu penelul, făcând portrete celor care veneau la Mamaia din toate colțurile țării și lumii. Așa va ajunge să fie denumit portretistul litoralului.

Din păcate, viața care i-a oferit atâtea și atâtea bucurii, i-a arătat și cealaltă față a ei, pierzându-și amândoi băieții în momentele în care același destin îi oferise aproape totul.

A decedat la 5 noiembrie 1999, la vârsta de aproape 85 de ani, cu inima sfâșiată de durere din cauza pierderii celor doi băieți.

Soția sa, distinsa doamnă Sanda, cum era cunoscută în Novaci, mi-a spus într-una din vizitele făcute la Târgu-Jiu, cum că după moartea celor doi băieți, soțul său iubit, inegalabilul portretist Ion Mohora, ieșea

noaptea din casă și se așeza pe scară, stând ore în șir și zicând: „De ce, Doamne, de ce!”

... Era anul 1983. Auzisem despre Ion Mohora multe lucruri frumoase. Știam că picta, că este un portretist foarte talentat. Încet, încet, am încercat să pătrund în universul ființei sale spre a-i descoperi personalitatea artistică. Nu numai că am reușit să-l determin să organizăm o expoziție la Casa de Cultură Novaci, dar am întâlnit un om foarte hotărât, fiind corect în tot ce am întreprins spre realizarea acestui act de cultură. Nu am urmărit un alt scop decât acela că un mare portretist nu poate rămâne doar în memoria acelor persoane care au avut fericitul prilej de a avea în casă un chip drag familiei creionat de Ion Mohora. Am considerat că, un artist de talia maestrului Ion Mohora trebuie să fie cunoscut și apreciat aici, la Novaci, în primul rând. Am simțit o mare bucurie văzând cum pașii sutelor, chiar miilor de novăceni se îndreptau spre Casa de Cultură din toate colțurile orașului spre a descoperi pe artistul Ion Mohora.

Cele câteva zeci de portrete expuse în perioada 16 – 22 mai 1983 în Foyerul Casei de Cultură Novaci, certificau talentul său incontestabil, marea sa putere de concentrare asupra fizionomiei omului pe care-l avea în fața sa doar câteva minute, suficiente însă pentru a-i creiona portretul.

Stimulat de această expoziție, de succesul înregistrat, Ion Mohora a fost invitat la începutul lunii februarie 1984 să organizeze o expoziție în sala Muzeului Județean Gorj, unde a expus 81 de tablouri, precum și la Mamaia. Marele portretist novăcean, Ion Mohora, mi-a încredințat onoarea de a prezenta expoziția organizată la Muzeul Județean Gorj.

Iată ce consemna ziaristul George Manoni în „Gazeta Gorjului”, din 20 februarie 1984: „În sala expozițională a

Muzeului Județean Gorj, iubitorii ertelor plastice au posibilitatea să se reîntâlnească aici, în orașul marelui Brâncuși- cu o parte din creațiile lui Ion Mohora-Hirișești, într-o interesantă expoziție retrospectivă.

Pag. 7 CONSTANTIN DĂRVĂREANU

CERNĂDIA ȘI POCIOVALIȘTEA ÎN PAGINILE „GORJANULUI”

Serbări școlare:

În seara zilei de 1 ianuarie a. crt. a avut loc o frumoasă serbare școlară în comuna Cernădia, sub auspiciile Căminului Cultural „Renașterea”, pentru mărirea fondului necesar ridicării unui monument eroilor cernăzeni. Cuvântul de deschidere a fost rostit de domnișoara Paulina Părvulescu, fiica părintelui Sevastian Părvulescu. Au urmat recitări, declamații și au reprezentat piesele „Mort fără lumânare” (dramă) și Ovidiu Șicană (comedie). Interpreții ambelor piese s-au achitat cu prisosință de rolurile lor, în special domnii Gh. Flitan, I.P. Taban și N. Popescu. După terminarea programului a urmat dansul. La serbare au luat parte pe lângă întreaga populație a satului și numeroși oaspeți din satele vecine, precum și domnii V. Bărbuceanu, șeful de cabinet al domnului prefect, care a rostit o scurtă cuvântare în numele acestuia, N. Conescu, judecător, inginer Marinescu, șeful ocolului silvic etc. Succesul moral și material a întrecut toate așteptările.

(Gorjanul, anul IV, nr. 3-4 din 15-22 ianuarie 1927, pag. 5).

În seara zilei de 29 decembrie învățătorii școlii primare din comuna Cernădia – împreună cu elevii de curs secundar din acea localitate – au dat în folosul școlii primare, o reușită serbare. Cuvântul de deschidere a fost rostit de domnul N.I. Ciotor, student. S-a jucat apoi drama istorică în patru acte „Horia, Cloșca și Crișan” și comedia „Copilul Științei”. Rolurile au fost interpretate de domnii învățători: N.N. Popescu, Pantelimon Moculescu, I. Taban și domnișoara A. Voinea, cum și de domnii I.A. Flitan, I.I. Popescu, I.C. Popescu, D. Bodislav, Gh. Vlăduțu, A.B. Flitan, și domnișoara Taban. Prima piesă ne-a făcut să trăim zilele de zbucium, suferință, dar și de mărire, zile pe care le-au trăit frații ardeleni. Comedia a stârnit hohote de râs. E locul să arătăm că toți interpreții s-au achitat admirabil de rolurile lor. Serbarea s-a încheiat prin cuvântul domnului învățător N.N. Popescu, care aduce mulțumiri tinerilor ce au binevoit să dea concursul la această serbare, precum și numeroșilor asistenți, în special celor din comunele învecinate.

(Gorjanul, anul VII, nr. 1-2 din 1930, pag. 6).

Automobilul domnului Ion Ciorogaru, care face cursa Târgu-Jiu-Novaci-Baia de Fier, pe când urca coasta Cernădiei, din cauza poleiului a alunecat, rostogolindu-

se într-o prăpastie de 30-40 de metri. Mașina s-a dat de câteva ori peste cap. Cei patru pasageri dintr-ânsa ca și șoferul Grigore Nicolăescu s-a ales cu răni ușoare, mașina însă a suferit mari avarii.

(Gorjanul, anul VII, nr. 3 din 1930, pag. 4).

Inaugurarea Monumentului Eroilor din Cernădia:

O mână de oameni de inimă în frunte cu preotul Sebastian Părvulescu, învățătorii Forțofoi și P. Moculescu, D. Corcodel etc. au luat frumoasa hotărâre a cinstirii celor 70 fii ai satului, căzuți în războiul reîntregirii printr-un monument demn de marea lor jertfă. Monumentul așezat în fața școlii primare s-a inaugurat în ziua de 27 septembrie, în fața unei mari mulțimi de cetățeni din Cernădia și satele învecinate. Soborul preoților din regiune – aflați în localitate cu prilejul conferinței lunare – a oficiat în frunte cu protoereul V. Runcanu serviciul divin al sfințirii, precedat de un parastas pentru eroi. Au luat cuvântul – scoțând în evidență sublima jertfă a celor 70 de eroi ai Cernădiei - preotul Gh. Opreșcu (Bălcești), învățător pensionar A. Forțofoi (Cernădia), căpitan (rez.) Ilie Flitan, comandantul centrului de pregătire premilitară Novaci, revizorul școlar I. Giugiulan (Novaci) și preotul Sevastian Părvulescu (Cernădia), președintele comitetului care a făcut o amănunțită dare de seamă a gestiunii, mulțumind celor ce au contribuit cu obolul lor, la ridicarea monumentului. Onorurile militare au fost date de premilitarii centrului Novaci, sub comanda sublt. (rez.) Pantelimon Moculescu, învățător. În după amiaza zilei s-a ținut ședința publică a centrului preoțesc.

(Gorjanul, anul XIII, nr. 38 din 9 octombrie 1936, pag. 5).

Culturale. Cernădia.

În ziua de 11 iunie a.c., a avut loc în sala de festivități a căminului cultural „Renașterea” din această comună, o frumoasă serbare patriotică și culturală, organizată de tineretul intelectual local, împreună cu funcționarii Institutului Național al Cooperației, evacuați în localitate. După intonarea imnului regal, a vorbit publicului destul de numeros, preot Petre Popescu, despre câteva din problemele satului nostru românesc. A urmat un variat program artistic, compus

din recitări, coruri bine reușite, o scenetă comică și – la sfârșit – s-a reprezentat drama „O poveste adevărată” de Ionescu-Morel, interpretată admirabil de Olga Soceanu în rolul mamei, de învățător Sabin Popescu în rolul locotenentului, Ion Ursache în rolul lui Șerban și domnișoara Țuca Moculescu în rolul micuțului Dinu, toți impresionând prin naturalețea și duioșia cu care au jucat. Publicul a trăit clipe de rară emoție și satisfacție sufletească. Rezultatul bănesc a fost afectat scopurilor de binefacere.

(Gorjanul, anul XXI, nr. din 24 iunie 1944, pag. 3).

Comemorarea Eroilor din comuna Pociovaliștea.

Din inițiativa d-lui I. Dumitrescu, directorul școliei primare din localitate, a cucernicilor preoți N. Săftoiu și D. Lăcătușu și cu concursul subcentrelor P.P. și E.E. s-a zidit o fântână – prin captarea unui izvor – și s-a ridicat o troiță, în dealul Viilor, la punctul numit „Purcăreț”. Sfințirea acestei fântâni și a troiței – pe care stau săpate numele ostașilor eroi din sat, căzuți pe câmpul de luptă pentru Țară și Cruce, - s-a făcut în ziua de 25 mai a.c. Solemnitatea s-a deschis cu Imnul Regal, cântat de premilitarii subcentrelor Pociovaliștea, Ciocadia, Bumbști-Pițic și Nr. 10 și 32 Fălciu, refugiați aici. Slujba religioasă s-a oficiat de preoții din localitate, răspunsurile dându-se de un cor condus de d-ra învățătoare Aurelia Stamatoiu. După ce s-a sfințit fântâna și troița, s-a oficiat un parastas pentru pomenirea eroilor, răspunzându-se la apelul nominal de către sergentul Badalea: „Mort pentru Țară și Cruce”, iar coriștii intonând ruga. După serviciul divin, preotul D. Lăcătușu, în cuvinte bine simțite, a amintit jertfele acestor eroi, storcând lacrimi din ochii asistenței, în mare parte văduvele, mamele și copiii acestor eroi. D-ra Aurelia Stamatoiu, făcând apologia poeziei populare a războiului actual, a arătat o înaltă simțire și gradul său de aleasă cultură. Comandantul Centrului P.P. 3 Novaci, dl. Lt. Iustin Ionescu, din comuna Sârbești, arată vitejia oștilor germane și române, subliniind încrederea în victoria finală a războiului și preamărind înțeleapta conducere a M.S. Regelui și a d-lui Mareșal I. Antonescu. S-au recitat apoi versuri patriotice și s-au executat cântece eroice. În urmă, într-o frumoasă pajiște, s-a servit masa de către familiile celor căzuți și de către autoritățile locale.

INCURSIUNE ÎN TOPONIMIA SATULUI POCIOVALIȘTEA

APA SĂRATĂ – Loc unde apa din fântâni are gust sărat,
BEJENIE – Loc de refugiu pentru oameni;
BUTALĂ – Loc mănos;
COASTA LUI DOPAN – Numele unui locuitor al satului;
COASTA MARE – Loc întins, cu pădure;
COPĂCEL – Loc cu puțini copaci, micuți;
CUMPĂNIȘA – Loc precum o cumpănă;
DELULEȚ – Un deal mai micuț;
FÂNTÂNA CU TINĂ – O fântână curgătoare aproape de Prescuricea, apa având gust de sulf-tină. Se pare că se găsește pe același filon cu apa sulfuroasă de la Huluba-Runcuri;
HOAGA – Loc adânc, lângă Prescurice;
ÎNTRE VÂLCELE – Locul aflat între unele pâraie (vâlcele), situat între Pârâul Stâlpului și Pârâul Sec;

IZLAZ – Loc săracăcios, traversat de Pârâul Câmpului și Bălțata, loc liber pentru animalele satului;
LA GAE – Porecla lui Răduca Nicolae;
LA PIVNIȚE – Locul unde se păstra vinul;
LINIȘTE – Loc înconjurat de păduri deasupra satului Sitești, loc liniștit unde se țineau hore cu lăutari la înflorirea teiului, („HORA DE LA TEI”). Aici se întâlneau tineri și vârstnici din Novaci, Pociovaliștea, Bumbști-Pițic, Bălanii etc;
MĂGURA – Loc întins;
MUCHEA ROVINII – O latură a Rovinii, spre Gilort;
PĂDUREA CORBULUI – Loc unde stau corbi;
PÂRÂUL SEC – Pârâul care nu are apă tot anul;
PODUL LUI MIHUȚĂ – După numele unui locuitor-Mihuță (MITUȚĂ);
PRESCURICEA – Loc înalt, sub formă de cruce, unde se

presupune a fi existat o mănăstire;
PRUNII BOIEREȘTI – Locul boierilor din Bumbști, unde s-a înființat prima formă asociativă „Întovărașire”;
PURCĂREȚ – Loc unde se găsesc porci mistreți;
RĂCOAIA – Loc cu pâraie cu raci;
ROVINE – Loc cu apă multă, mlaștină
SECIUL – Mare
-Mic
-Burzesc;
SOMOLDOARE – Loc cu multe denivelări de teren;
STĂRMİNĂ – Loc mai înalt;
STEI – Loc de pășune, secetos;
TINI – Loc mlaștină, cu izvor de apă cu „tină”;
VALEA LUI BUGĂ – Pârâul care vine din Deluleț în Tini;
VALEA REA – Loc mlaștină;
VALEA ȚIGANULUI – Locul unde Țiganul Bănică avea o vie.

TITU CÂRCIU

...PICTORUL ION MOHORA

➤ Urmare din pag. 6

Este impresionant destinul artistic și uman al acestui plastician amator gorjean! Prin profesie-departate de lumea artelor, prin vocație și incontestabilul său talent- ancorat solid în acest univers aparte al existenței, Ion Mohora este un împătimit al frumosului, un trubadur al inefabilului pe care știe să-l caute și să-l descopere în lumea din jur, apoi să-l transpună artistic în creații ce-i poartă pecetea. Ca un glob-trotter modern, echipat adolescentin, Ion Mohora colindă de vreo două decenii meleagurile patriei, de la munte la mare, din Novaci până în Maramureș și Bucovina, în căutarea subiectelor sale pe care le portretizează măiestru... Sunt câteva din meritele artistului gorjean, în sufletul căruia simți că strălucesc omenia și candoarea, puritatea izvoarelor cristaline din munții Gorjului și dragostea de viață, de artă, de frumos”.

În pliantul Expoziția Ion Mohora/ Desen – Grafică – Pictură, editat de Comitetul de Cultură al Județului Gorj, 1983, marele pictor gorjean Iosif Keber, care era vizitat des de pictorul Ion Mohora, nota în 1983: „A plecat de la profil, cum fac toți începătorii, trecând după aceea la diferite poze (atitudini), ca la urmă să reușească pe deplin în ramura aparte a graficii portretice, care se bazează numai pe desen: creionarea unei schițe în alb și negru cât mai semănătoare portretistic cu modelul. Rezultatul? Se poate contempla în lucrările expuse, unde se văd portrete de oameni pe care nu i-ai văzut niciodată, dar îi poți recunoaște de îndată ce îi întâlnești pe stradă. Și, prin aceasta, Ion Mohora este un artist, pentru că în disciplina grafică a desenului redă foarte bine, prin câteva trăsături umbrite, asemănarea figurii umane.

RĂSPUNS LA O PROVOCARE

Fiindcă mi s-a cerut un punct de vedere în calitate de Redactor șef al publicației „Novăceanul”, în legătură cu unele aspecte legate de trecutul istoric al localității Novaci pe o pagină de socializare, vin cu unele păreri reieșite din documente care s-au mai păstrat, dar și din discuțiile pe care le-am avut de-a lungul anilor cu persoane vârstnice sau cu intelectuali aplecați spre studierea istoriei locale.

Din capul locului trebuie să spun că sunt dezamăgit de abordarea unui subiect care nu face bine nimănui, mai ales Novaciului, și mai ales într-un context neadecvat. Nu este bine să amestecăm realitatea cu politica, mai ales dacă nu stăpânim bine lucrurile.

Localitatea Novaci este o localitate cu un bun renume în țară și străinătate, la care au contribuit atât „pământeni”, cât și cei veniți și stabiliți aici în vremuri de grele încercări pentru neamul românesc. Cei care au venit de peste munți, nu au venit pe un teritoriu gol; aici au găsit o comunitate bine încheată a cărei vechime este atestată documentar încă de pe la 1502. Ori cei de peste munți au început să vină aici în urmă cu circa 240 de ani. Deci, nu poate fi vorba că aici nu

ar fi găsit viață, cu toate componentele ei.

Pământenii, se ocupau, în general, cu lucrul pământului, cu cultura pomilor fructiferi (dovadă cultura de nuci, cireși, de la Moisești, de pe Gilort), a viței de vie, cu creșterea animalelor, fiecare gospodărie după posibilitățile sale.

Cei veniți de peste munți se ocupau, în special, cu creșterea oilor. Ei au trecut munții, la început, în căutare de hrană pentru animale, pentru pășunatul turmelor, în locurile pe care le cunoșteau în vastul proces al transumanței. Apoi, când vremurile s-au înrăutățit și n-au mai putut suporta ostilitățile regimului austro-ungar, au trecut munții spre a-și găsi liniștea în sudul Carpaților.

Aici, spune istoria, deci și la Novaci au fost primiți cu brațele deschise de pământeni, cum îi stă bine românului. Ba mai mult, au fost împroprietăriți de Banca Populară „Gilortul”, prin directorul ei, Dumitru Brezulescu, deci li s-au creat condiții pentru a se stabili definitiv în Novaci. Și majoritatea au rămas aici și au trăit în bună înțelegere de-a lungul timpului. Chiar dacă între cele două populații au existat diferențieri, legate în primul rând de ocupație, tradiții, obiceiuri, viața celor două comunități a

curs în liniște, fiecare văzându-și de preocupările sale. Nu sunt cunoscute animozități între „băștinași” și „străini”. Ba, cu timpul, diferențierile între cele două populații au dispărut aproape în totalitate. Și unii și alții, se ocupă astăzi cu creșterea animalelor; căsătoriile nu se mai fac exclusiv între membrii aceleiași populații. Obiceiurile, tradițiile, cântecele, jocurile, portul, toate au fost adoptate de fiecare populație în raport de tradiție, de gusturile fiecăreia.

Trebuie precizat faptul că viața pastorală la Novaci și împrejurimi s-a dezvoltat odată cu venirea și stabilirea în zonă a românilor de peste munte, de cei din părțile ungurene, care din acest motiv au fost numiți Ungureni, a căror ocupație exclusivă a fost păstoritul, ocupație strămoșească pe care au păstrat-o aidoma locului de origine. Și mai trebuie precizat și faptul că cei veniți și stabiliți aici s-au integrat românilor băștinași, separatismul dintre români și ungureni dispărând aproape complet spre ultima parte a secolului XX.

Este regretabil faptul că în anul 2024, după circa două sute și ceva de ani s-a ajuns la asemenea dezbateri pe o pagină de socializare. Cui folosesc

CONSTANTIN DĂRVĂREANU

asemenea discuții? În niciun caz novăcenilor. Și mai ales sunt dezamăgit de faptul că unele comentarii sunt răutăcioase.

Oierii veniți de peste Carpați au adus cu ei în localitățile în care s-au stabilit priceperea, hărnicia, cinstea și omenia, spiritul de ordine și disciplină, obiceiuri, tradiții, folclor cu dor și dragoste de țară, frumosul port purtat la zi de sărbătoare ori la evenimente deosebite din viața oamenilor și comunităților. Cei care au trecut munții, au venit la frații lor, unde se vorbea aceeași limbă și unde existau obiceiuri și tradiții asemănătoare, demonstrându-se în acest fel ideea de unitate națională, de limbă, obiceiuri și tradiții. Politicește am fost despărțiți, dar limba a fost și este aceeași.

Novăcenii, băștinași ori veniți și stabiliți aici în decursul timpului, și-au dat mâna și împreună au edificat aici o localitate cu renume în toată țara și nu numai. S-o păstrăm așa cum au gândit-o și construit-o înaintașii noștri.

Cu siguranță, și unii și alții se consideră NOVĂCENI ADEVĂRAȚI.

LUCIA SILVIA PODEANU

ROMANȚA FLORII DE CIREȘ

Te-am așteptat o
iarnă-ntreagă,
să furi lumina
din
zăpezi,
să te răsfeți pe
ceruri limpezi,
albastre cum sunt
în povești,
și ai venit cu
strălucirea
luminii care a-mbobocit
îngenunchind toată
durerea
și să-mi găsești
dorul pierdut.

Ești floare ce aduce-n
lume
renașterea de zi
de-April,
speranța în zilele mai
bune
și răsul vesel de copil.

Împodobești toată livada
Cu valuri albe parfumate,
Minune-n bulgări aninată
Și sfântă ca o Preacurată.

SE TOT LEAGĂNĂ

Se tot leagănă-ntre frunze luna
Ca un trup cu suflet beat,
Aruncând în vergi lumina
Peste cuvertura mea din pat.
Tot nu vreau s-o iau în seamă,
Ea-mi tot stăruie-n priviri
Și-mi aduce-n miezul nopții
Mult trăite amintiri...
Un miros de primăvară
Intră în odaia largă
Tu, cu pas neauzit,
Scoțând mâna de la spate,
Îmi aduci deodată-n față
Un buchet de violete parfumate.
Și uitând de luna beată
Și de dansul ei nocturn,
Amintirile se picur
Iar eu nu mai pot să dorm.

ION C. DUȚĂ

DOINA CUCULUI

Cântă cuce sus, pe plai,
Spune-mi tu câți ani îmi dai?
Câți ani îmi mai sorocești
Pe potecile lumești!
Și-mi spune, cucule, spune,
Dacă mai vărez cu tine!
Că astă var-am învărat
Eu în munți, tu-n fagu' nalt,
Eu păzind blânde ciopoare,
Tu cântând în Codrișoare,

De cu zori până te culci.
Tu te culci sus, în gutui,
Eu pun piatră căpătâi
Și mă uit pe cer cum trece
Luna palidă și rece,
Simt cum timpu-și poartă cursul,
Hoțește cum merge ursul.
Tu dormi dus în cuib cu puf
Ferit de frunze-n zăduf,
Eu stau în ploaie și vânt
Având patul pe pământ,
Noroit și plin de ape
Rugând cerul să mă scape,
Să nu mor de tinăruț
Că sunt un verde brăduț!
De-aia cucule, îți cer
Tu când umbli pe sub cer
Află câți ani mai trăiesc,
Cu tine cât mai vărăsc,
Mi-i numără și îmi spune
Cât mă ține Domnu' lume,
Când mă ia baba cu coasa
Lăsându-mi pustie casa!
Și de vezi că-mbătrânesc
Suie-te pe lemn căinesc
Și strigă-mi cât o mai duc
Tu, cuminte pui de cuc!

ION FLOREA

SALCIA

În parc sunt pline florile de rouă,
Bujori, garoafe, crizanteme albe
Se împreună pe alei în salbe
Ori sfātuiesc în colțuri câte două.

Doar salcia plecată peste unde
Își oglindește silueta frântă
Și tremură, se zbate, se alintă
Sunându-și frunzele plâpânde.

Nici o șoaptă nu s-aude
Lacul pare-un geam întins, nemărginit,
Vântul să se sărute s-a oprit
Cu crizantemele ude.

Doar salcia plecată peste unde
Își oglindește silueta frântă
Și tremură, se zbate, se alintă
Sunându-și frunzele plâpânde.

COLEGIUL DE REDACȚIE:

Constantin DĂRVĂREANU, redactor șef
Nicolae VINȚANU, redactor șef adj.

Alina ȚICU, redactor

Cristian GRECOIU, redactor

Tel. 0744 656 726, e-mail: darvareanu@yahoo.com

Publicație lunară tipărită cu sprijinul
Primăriei și Consiliului Local Novaci
și al obștilor de moșneni din Novaci,
Pociovaliștea și Cernădia

Pre-press & print:

S.C. TIPOGRAFIA PROD COM S.R.L.
Târgu-Jiu, Gorj, str. Lt. Col. Dumitru Petrescu, nr.20
Tel. 0253-212.991, Fax 0253-218.343
E-mail: tipografia.prodcom@gmail.com

Tehnoredactare: RODICA TEIȘI